

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Cob/69/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1217201944
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Šiffalovič
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1217201944.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Šiffalovič a členiek senátu JUDr. Eleny Kúšovej a JUDr. Tatiany Pastierikovej, v právnej veci žalobcu: Združenie pre podporu ekologických palív, Štefánikova 879/5, 811 06 Bratislava, IČO: 50 578 472, proti žalovanému: SLOVNAFT, a.s., Vlčie hrdlo 1, 824 12 Bratislava, IČO: 31 322 832, zastúpený: RUŽIČKA AND PARTNERS s. r. o., Vysoká 2/B, 811 06 Bratislava, IČO: 36 863 360, o zaplatenie 68.025,50 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č.k. 42Cb/30/2017-522 zo dňa 22.07.2020, takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava II č.k. 42Cb/30/2017-522 zo dňa 22.07.2020 v napadnutej časti II. a III. výroku **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaný nemá proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom návrh na prerušenie konania zamietol. II. výrokom žalobu žalobcu zamietol. III. výrokom priznal žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobou doručenou súdu dňa 06.02.2017 sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 68.025,50 Eur s príslušenstvom z titulu odstúpného, vzniknutého zo zmluvného vzťahu založeného Zmluvou o prevádzkovaní ČS č. 0694509/00CRZ2014 uzatvorenou dňa 17.10.2014 medzi právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Brent Consulting, s. r. o. a žalovaným (ďalej aj „Zmluva o prevádzkovaní ČS“). Podľa žalobcu Zmluva o prevádzkovaní ČS spĺňa podstatné náležitosti zmluvného typu zmluvy o obchodnom zastúpení podľa § 652 a nasl. Obchodného zákonníka, preto sa v tomto konaní domáha zaplatenia nároku na odstúpné, ktoré vzniklo právnemu predchodcovi žalobcu voči žalovanému v rozsahu podľa § 669 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktoré je kogentným ustanovením, a to z dôvodu pozitívneho prínosu právneho predchodcu žalobcu, ktorý získal nových zákazníkov a výrazne rozvinul obchod s doterajšími zákazníkmi, o čom svedčí aj prekročenie ročného plánu predaja motorových palív za rok 2015. Vyplatenie odstúpného ďalej žalobca považoval za spravodlivé s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä na províziu, ktorú obchodný zástupca razom stráca a ktorá vyplýva z obchodov uskutočnených s týmito zákazníkmi. Rozsah nároku na odstúpné vyplýva z priemeru provízií za celé zmluvné obdobie, teda od 17.10.2014 do 30.09.2016, kedy došlo k odovzdaniu čerpacej stanice.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že žalovaný nárok žalobcu v celom rozsahu neuznáva, neeviduje žiaden záväzok vzniknutý na základe zmluvy voči právnemu predchodcovi žalobcu ani voči žalobcovi. Uplatnenú pohľadávku považoval za fiktívnu, ničím nepodloženú, a jej uplatnenie

za účelové a špekulatívne. Predmetom zmluvy bolo stanovenie podmienok prevádzkovania ČS za účelom poskytovania predaja motorových palív a poskytovania doplnkových služieb. Predmetom prevádzkovania čerpacej stanice nie je vyhľadávanie záujemcov o nákup na čerpacej stanici, ale zabezpečenie jej fungovania. Zmluva nemá znaky obchodného zastúpenia, pričom bod 4.1. jednoznačne uvádza, že partner prevádzkuje ČS na vlastnú zodpovednosť ako samostatný podnikateľ. Poukázal na to, že predaj na čerpacej stanici sa vykonáva v dvoch režimoch. V prvom režime ide o tovar a služby, ktoré predáva partner vo vlastnom mene a na svoj účet a v druhom režime ide o predaj pohonných hmôt, ktoré partner predáva na základe Mandátnej zmluvy na predaj motorových palív. Žalovaný tvrdil, že strany mali záujem uzavrieť mandátnu zmluvu. Mal za to, že zmluvný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným nie je obchodným zastúpením. Ak by aj malo ísť o obchodné zastúpenie, žalobca nepreukázal získanie nových zákazníkov, ani žiadne významné rozvinutie obchodov. Vzhľadom na uvedené navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

4. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 261 ods. 1, § 263 ods. 1, § 266 ods. 1, 2, 3, § 269 ods. 2, § 275 ods. 1, 2, § 566 ods. 1, 2, § 567 ods. 1, 2, 3, § 568 ods. 2, § 569, § 571 ods. 1, 2, § 574 ods. 4, § 652 ods. 1, § 654 ods. 1, § 659a ods. 1, § 669 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), čl. 1 bod 2, čl. 3 bod 2 písm. a), čl. 17 bod 2 písm. a) smernice Rady, o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov (86/653/EHS) (ďalej len „smernica“), § 162 ods. 1 písm. c), § 162 ods. 3, § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), čl. 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

5. V priebehu súdneho konania žalobca navrhol súdne konanie prerušiť podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP, preto sa súd v prvom rade, skôr ako pristúpil k rozhodovaniu o veci samej, musel v súlade s § 162 ods. 3 CSP vysporiadať s uvedeným procesným návrhom žalobcu. Uviedol, že podľa článku 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v spojení s § 162 ods. 1 písm. c) CSP, nie je okresný súd ako vnútroštátny súd prvého stupňa, proti rozhodnutiu ktorého je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, povinný položiť súdnemu dvoru EÚ predbežnú otázku a za tým účelom sporové konanie prerušiť. Táto možnosť je teda vnútroštátnemu súdu prvého stupňa daná ako fakultatívna v prípade, ak to prvostupňový súd posúdi ako nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci samej. Po vykonanom dokazovaní a ustálení skutkového stavu však dospel súd k záveru, že prerušenie konania podľa návrhu žalobcu nie je v danom prípade nevyhnutné pre rozhodnutie súdu vo veci samej, a to predovšetkým z dôvodu, že súd Zmluvu o prevádzkovaní ČS, právne neposúdil ako zmluvu o obchodnom zastúpení.

6. Na základe vykonaného dokazovania a citovaných zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná, preto ju v celom rozsahu zamietol. Konštatoval, že skutočnosť, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola dňa 17.10.2014 uzatvorená Zmluva o prevádzkovaní čerpacej stanice spoločne s jej prílohami, nebola medzi stranami sporu sporná. Rovnako spornou nebola ani skutočnosť, že ku dňu 30.09.2016 došlo na podklade jednostrannej výpovede zo strany žalovaného k zániku predmetnej zmluvy. Sporným medzi stranami sporu zostala predovšetkým právna kvalifikácia predmetnej zmluvy, ktorú žalobca považuje za zmluvný typ obchodného zastúpenia ako aj právo žalobcu ako obchodného zástupcu na vyplatenie odstupného po skončení zmluvy podľa § 669 ods. 1 OBZ.

7. V danom prípade bol právny vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným založený predovšetkým na zmluve o prevádzkovaní čerpacej stanice a na s ňou neoddeliteľne spätou mandátnou zmluvou na predaj motorových palív. Už samotné vymedzenie pojmov pre účely výkladu zmluvy v Zmluve o prevádzkovaní ČS, definuje pojem partner (ktorým bol právny predchodca žalobcu) ako fyzickú či právnickú osobu, ktorej je odovzdaná do užívania ČS v rozsahu stanovenom zmluvou a jej jednotlivými prílohami, a ktorá je zodpovedná za riadne prevádzkovanie danej čerpacej stanice podľa podmienok stanovených zmluvou. Uvedená definícia podľa názoru súdu nesvedčí postaveniu partnera ako obchodného zástupcu v zmysle zmluvy o obchodnom zastúpení, keď partner prevádzkuje čerpaciu stanicu výhradne podľa stanovených podmienok. Partnerovi nie je ponechaný priestor istej miery seberealizácie, ako je to v prípade obchodného zástupcu. Uvedenú skutočnosť podporuje aj článok IV. zmluvy, najmä jeho bod 4.2, na základe ktorého je partner povinný prevádzkovať ČS podľa riadiacich aktov žalovaného, pričom ich musí sústavne a dôsledne dodržiavať.

8. Súd uviedol, že závažnosť, striktnosť a dôslednosť pokynov, ktoré žalovaný udelil partnerovi pri prevádzkovaní ČS a pri vykonávaní s ňou súvisiacej hlavnej činnosti, teda predaja motorových palív, jasne vyplýva aj zo znenia Mandátnej zmluvy na predaj motorových palív. Partner sa ňou zaviazal v

mene žalovaného a na jeho účet zabezpečiť maloobchodný predaj benzínu, motorovej nafty a autoplynu a žalovaný sa zaviazal partnerovi za uvedenú činnosť zaplatiť odplatu, dojednanú podľa prílohy č. 5 Zmluvy o prevádzkovaní ČS - Ekonomických podmienok prevádzkovania ČS. Súd, vychádzajúc z obsahu zmluvy a jej príloh dospel k záveru, že uvedená zmluva spĺňa všetky podstatné náležitosti mandátnej zmluvy ako zmluvného typu, pričom predmetná zmluva zvlášť akcentuje na povinnosti mandatára (partnera) dodržiavať celý rad pokynov mandanta (žalovaného), vyplývajúcich predovšetkým z jeho vnútorných predpisov.

9. Pokiaľ ide o predmet zmluvy o prevádzkovaní čerpacej stanice, súd konštatoval, že z uvedenej zmluvy vyplýva, že hlavnou činnosťou partnera nebolo vyhľadávanie záujemcov o nákup na čerpacej stanici, ale zabezpečenie jej fungovania a predaj palív výhradne na základe pokynov žalovaného. Jednou zo základných zmluvných povinností obchodného zástupcu v zmysle zmluvy o obchodnom zastúpení je pritom jeho aktívna činnosť, ktorá spočíva vo vyhľadávaní záujemcov a obchodných príležitostí pre zastúpeného. Je to práve obchodný zástupca, od ktorého sa očakáva, že dá do pohybu obchodné záležitosti, že rozšíri obchodné ponuky zastúpeného medzi potenciálnych klientov, že presvedčí potenciálneho zákazníka, aby tieto ponuky prijal. Hlavná činnosť obchodného zástupcu je teda v porovnaní s postavením a činnosťou partnera v zmysle predmetnej zmluvy značne rozdielna a jej základom nie je aktívna a samostatná činnosť partnera, ale naopak činnosť, ktorá je riadená a usmerňovaná pokynmi žalovaného, od ktorých sa partner nemôže odchyliť.

10. Pokiaľ ide o odplatnosť uvedeného zmluvného vzťahu, súd poukázal na to, že ekonomické podmienky súvisiace s prevádzkovaním ČS boli medzi stranami stanovené v Prílohe č. 5 zmluvy. Z uvedenej prílohy vyplýva, že provízia partnera sa určovala mesačne, pričom pri stanovení jej výšky išlo o kombináciu výkonnostných parametrov partnera (množstvo predaných motorových palív a súčin cieľovej motivačnej čiastky a mesačného kompozitného indexu ČS) a pevnej čiastky 500 Eur bez DPH. Uvedená úprava odmeňovania tak nebola plne závislá od dosiahnutia očakávaného výsledku činnosti právneho predchodcu žalobcu, ako to je pri zmluvách o obchodnom zastúpení. Táto čiastka bola len dodatkovou a variabilnou zložkou vyplácanej provízie a jej základ tvorilo 500 Eur, na ktorú mal partner nárok bez ohľadu na dosiahnutie očakávaného výsledku. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že variabilná zložka odmeny mala charakter mimoriadnej provízie, nakoľko táto bola vyplácaná pravidelne každý mesiac a bez ohľadu na to, či predpokladané obraty partner plnil na 100 %.

11. Súd uviedol, že zo znenia predmetnej zmluvy a ich príloh, ako aj z následného správania zmluvných strán v priebehu trvania zmluvy nevyplývalo, že by zmluvné strany v čase uzatvárania zmluvy mienili medzi sebou uzatvoriť zmluvu o obchodnom zastúpení. Uvedenej žalobcom deklarovanej vôli nezodpovedá predovšetkým samotný predmet zmluvy o prevádzkovaní čerpacej stanice, ktorý nemožno stotožniť s predmetom zmluvy o obchodnom zastúpení a ani spôsob určenia odmeny za jej prevádzkovanie. Predmetný zmluvný vzťah má charakter inominátneho kontraktu, v ktorom možno badať prvky viacerých zmluvných typov, vrátane nájomného vzťahu medzi žalovaným ako vlastníkom čerpacej stanice a prenajímateľom a právnym predchodcom žalobcu ako jej prevádzkovateľom a nájomcom. V tejto súvislosti súd poukázal na ust. § 43 Občianskeho zákonníka ako „lex generalis“, v zmysle ktorého sú strany povinné pri úprave zmluvných vzťahov odstrániť všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov, obzvlášť v inominátnych zmluvných vzťahoch pozostávajúcich z viacerých zmluvných typov, ako je to v danom prípade. Pokiaľ právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy a ani počas celej doby jej trvania v jej ustanoveniach žiadne rozpory nevidel, je konanie žalobcu (navyše právneho nástupcu, ktorý do predmetného zmluvného vzťahu ani nevstupoval), ktorým sa snaží vôľu prejavenu v predmetom zmluvnom vzťahu zmluvnými stranami prispôbiť svojim ambíciám, v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku.

12. Uvedenú skutočnosť podporuje aj vyjadrenie konateľa spoločnosti BC na pojednávaní 12.06.2020, z ktorého jasne vyplýva, že v čase uzatvárania zmluvy nemal právny predchodca žalobcu vôľu uzatvoriť so žalovaným zmluvu o obchodnom zastúpení, nikdy takúto požiadavku neadresoval žalovanému a táto skutočnosť nikdy nebola predmetom ich rokovaní ani na začiatku, ani počas celej doby trvania ich zmluvného vzťahu. Partner žalovaného si pri uzatváraní zmluvy nijakým spôsobom nevyhradzoval svoje postavenie obchodného zástupcu, zmluvu akceptoval tak, ako mu bola predložená. Voči jej zneniu mal len ústne pripomienky, ktoré súdu bližšie nešpecifikoval a následne dodatkoval len prílohu č. 5 zmluvy z dôvodu zvyšovania plánu predaja.

13. Pokiaľ ide o argumentáciu žalobcu smernicou rady č. 86/653 a tam uvedenou definíciou obchodného zástupcu, v tejto súvislosti súd poukázal na to, že účelom smernice je predovšetkým poskytnúť ochranu obchodnému zástupcovi tým, že upravuje minimálny štandard právnej úpravy vzťahov medzi obchodným zástupcom a zastúpeným. Pre naplnenie tohto účelu smernica priniesla definíciu pojmu „obchodný zástupca“, pričom jedným z jeho základných obsahových znakov v zmysle smernice je jeho oprávnenie pre zastúpeného „dojednávať“ predaj alebo nákup tovaru. Uvedená smernica bola transponovaná do slovenského právneho poriadku zákonom č. 500/2001 Z. z. a s cieľom harmonizácie s európskym právom zaviedla do právneho poriadku kogentné ustanovenie § 652 OBZ, od ktorého sa pri uzatváraní zmluvy o obchodnom zastúpení zmluvné strany nesmú odchýliť. Inými slovami, zmluvné strany sú viazané základnými zákonnými požiadavkami na zmluvu o obchodnom zastúpení a táto ich musí bez výnimky (aby mohla byť za zmluvu o obchodnom zastúpení považovaná) obsahovať. Pokiaľ teda zákon kogentne a imperatívne od obchodného zástupcu vyžaduje, aby vyvíjal činnosť pre zastúpeného smerujúcu k uzatvoreniu obchodov alebo činnosť spočívajúcu v dojednávaní a uzatváraní obchodov pre zastúpeného, túto nemožno ničím nahradiť a z uzatvorenej zmluvy musí jednoznačne vyplývať. V prejednávanej veci však podľa názoru súdu, uvedené nebolo úlohou právneho predchodcu žalobcu v zmluvnom vzťahu so žalovaným. Jeho úlohou bolo predovšetkým zabezpečenie riadneho fungovania čerpacej stanice výhradne podľa riadiacich aktov žalovaného a s tým spojenú činnosť predaja motorových palív podľa mandátnej zmluvy uzatvorenej v zmysle § 566 a nasl. OBZ.

14. Žalobca súdu predložil rozsudok Súdneho dvora zo 04.06.2020 vo veci C-828-18, kde poukazuje na pojem dojednávanie obchodov. Spor vo veci samej, ktorý bol podkladom na polozenie prejudiciálnej otázky súdnemu dvoru sa týkal spoločnosti DCA a spoločnosti Trendsetteuse, ktorá mala na základe nepísanej dohody vystavovať výrobky spoločnosti DCA vo svojich priestoroch za protihodnotu vo forme provízií z predajnej ceny. Už z uvedeného skutkového základu jasne vyplýva, že nemožno stotožňovať právny vzťah upravený nejasnou „nepísanou dohodou“, ktorá vytvára priestor pre rozličnú interpretáciu práv a povinností zmluvných strán s právnym vzťahom, ktorého základom je čo do práv a povinností zmluvných strán jasne a precízne formulovaná písomná zmluva. Súd preto zastával názor, že uvedené rozhodnutie súdneho dvora nemôže byť pre účel posúdenia charakteru zmluvného vzťahu, ktorý je predmetom tohto sporu, určujúce. Pokiaľ ide o druhý rozsudok predložený žalobcom a to Najvyššieho súdu Írska vo veci 2005/IEHC/241, navyše len v anglickom jazyku, súd uviedol, že uvedený rozsudok nemá pre jeho rozhodovaciu činnosť žiadnu relevanciu ani právnu záväznosť, a preto nepovažoval za potrebné ani hospodárne sa ním bližšie zaoberať.

15. Ak by však aj súd na základe právnej argumentácie žalobcu pripustil, že zmluvný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným, ktorý vznikol pri prevádzkovaní čerpacej stanice je obchodným zastúpením, z hľadiska posúdenia oprávnenia obchodného zástupcu na vyplatenie odstupného po skončení zmluvy musia byť kumulatívne splnené všetky podmienky stanovené ustanovením § 669 ods. 1 OBZ. V prvom rade pre vznik nároku obchodného zástupcu na odstupné je nevyhnutné preukázať, že obchodný zástupca pre zastúpeného získal nových zákazníkov alebo významne rozvinul obchod s doterajšími zákazníkmi a zastúpený má podstatné výhody vyplývajúce z obchodov s nimi. Pokiaľ ide o uvedenú podmienku, povinnosť uniesť dôkazné bremeno pri preukázaní týchto skutočností má žalobca. Žalobca súdu uviedol, že získal množstvo nových zákazníkov a rozvinul obchod s doterajšími zákazníkmi, keď v roku 2015 predal 2.509.974 litrov paliva oproti plánovaným 2.119.000 litrov a priemerná mesačná provízia na základe predložených faktúr bola vo výške 5.665,46 Eur. Argumentoval tiež vyjadrením konateľa Brent Consulting, s. r. o., ktorý uviedol, že v rámci marketingových akcií ponúkali kávu, prípadne umývanie zadarmo policajtom z Trnavy, taxikárom z Trnávky, príp. kamionistom, ktorí natankovali viac ako 200 litrov ponúkali obed zadarmo, pričom právny predchodca žalobcu nakúpil stoly na terasu a obrusy. Súd uviedol, že marketingové aktivity opísané konateľom právneho predchodcu žalobcu nemožno považovať za také, ktoré by mali dosah na široké spektrum potenciálnych zákazníkov čerpacej stanice a neboli spôsobilé získať nových zákazníkov a ani významne rozvinúť obchody s doterajšími zákazníkmi, keďže boli určené úzkemu okruhu pravidelných zákazníkov - policajtom z Trnavy, taxikárom z Trnávky, či kamionistom alebo mali charakter skôr údržby čerpacej stanice ako osviežovanie vzduchu, či nákup stolov a nových obrusov. Podľa názoru súdu žalobca dostatočným spôsobom nepreukázal, že by k uvedeným číslam predaja pohonných hmôt a k rozvinutiu obchodov s palivovým ako aj nepalivovým tovarom došlo v dôsledku jeho činnosti, resp. v dôsledku činnosti jeho právneho predchodcu. Súd sa v tejto súvislosti stotožnil s právnou argumentáciou žalovaného, podľa ktorého okolnosti ovplyvňujúce rozhodovanie zákazníkov načerpať na konkrétnej

čerpacích stanici závisia predovšetkým od trasy, po ktorej zákazník jazdí a od kvality ponúkaných pohonných hmôt.

16. Ako ďalší dôvod, pre ktorý narástol počet klientov čerpacích staníc konateľ právneho predchodcu žalobcu tiež uviedol obsluhu, aktivitu z jeho strany, široký sortiment tovaru a dobrú predajnú maržu. V tejto súvislosti súd upozornil, že zo žalovaným predložených dôkazov jasne vyplýva, že nárast predaja pohonných hmôt v sieti čerpacích staníc Slovnaft v rokoch 2010-2018 rástol v celoslovenskom meradle a bol spôsobený predovšetkým rozsiahlymi investíciami do rozvoja a modernizácie siete čerpacích staníc ako aj reklamnej kampane, ktorú hradil a vykonával výhradne žalovaný. Pokiaľ teda aj došlo v rozhodnom období k získaniu nových zákazníkov čerpacích staníc, nemožno uvedené zásluhy pripísať právnenému predchodcovi žalobcu, nakoľko tento v oblasti marketingu, propagácie, modernizácie či vytvárania renomé značky Slovnaft nevykonával žiadne také aktivity, ktoré by boli spôsobilé získať nových zákazníkov alebo významne rozvinúť obchody s doterajšími zákazníkmi. Aktivity, ktoré boli opísané ako kvalitná obsluha, či čistota boli v zmysle zmluvy, jej príloh a pokynov od partnera vyžadované priamo žalovaným a boli súčasťou bežnej prevádzky čerpacích staníc, ktorú žalovaný formou „mystery shoppingu“ pravidelne kontroloval. Pokiaľ ide o široký sortiment, konateľ spoločnosti BC sám na otázku, či bolo možné zabezpečiť dostupnosť aj iného tovaru ako tovaru stanoveného žalovaným, aby mohol prilákať zákazníkov uviedol, cit.: „nie, mali sme povinný (tovar) a ktorý bol voliteľný, aj ten bol určovaný Slovnaftom.“ Otázka sortimentu ponúkaného na čerpacích stanici tak bola pod priamou kontrolou žalovaného a neponúkala partnerovi možnosť týmto spôsobom vlastnou aktivitou na trhu prilákať nových zákazníkov a rozvinúť dovtedajšie obchody. Obdobne vo vzťahu k uvádzanej marži za cenu palív bolo v konaní preukázané, že cenu palív určoval výhradne žalovaný, nejednalo sa tak o položku, ktorú by partner žalovaného mohol akokoľvek za účelom prilákania zákazníkov upravovať. Žalovaný zároveň súdu predložil listinné dôkazy preukazujúce značný nárast v jeho výdavkoch na investície, údržbu či marketing čerpacích staníc v rokoch 2016 až 2018 a s tým priamo úmerne súvisiacu zvýšenú výkonnosť objemu predaných pohonných hmôt v uvedenom období. Žalobca síce spochybnil autentickosť žalovaným uvádzaných údajov v predložených listinných dôkazoch, sám ale žiadnym spôsobom nepreukázal opak. Navyše žalobca a obdobne aj konateľ spoločnosti BC argumentovali rozvojom obchodu a prekonaním plánovaného predaja litrov paliva ako aj doplnkového tovaru ročne len v roku 2015. Podľa názoru súdu však pre posúdenie významného rozvinutia obchodov mal právny predchodca žalobcu dosahovať obdobné výsledky v priebehu celého trvania zmluvného vzťahu. Podľa údajov predložených žalovaným však právny predchodca žalobcu v roku 2016 až do skončenia zmluvy na výsledky predaja z predchádzajúceho roka už nenadviazal.

17. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že v danom prípade nie je splnená už prvá z podmienok pre vznik práva obchodného zástupcu na odstúpné po skončení zmluvy, a to predovšetkým z dôvodu, že žalobca súdu nepreukázal, že by právny predchodca žalobcu najmä svojou činnosťou ako obchodný zástupca aktívne vyhľadávajúci obchodné príležitosti, získal pre žalovaného nových zákazníkov alebo významne rozvinul obchod s doterajšími zákazníkmi, z ktorých by mal navyše žalovaný podstatné výhody. Druhou podmienkou, ktorá musí byť pre vznik oprávnenia na vyplatenie odstúpného kumulatívne splnená je, že jeho vyplatenie musí byť s prihliadnutím na všetky okolnosti spravodlivé. Keďže však podľa názoru súdu nebola v danom prípade splnená už prvá podmienka pre vznik nároku na odstúpné, posúdením splnenia druhej podmienky sa súd bližšie nezaoberal.

18. Súd dospel k záveru, že zmluvný vzťah, ktorý vznikol medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným nemožno charakterizovať ako zmluvný typ obchodného zastúpenia, a to najmä z dôvodu, že v uvedenom zmluvnom vzťahu absentujú základné obsahové náležitosti zmluvy o obchodnom zastúpení. Pokiaľ by však bolo možné extenzívnym výkladom predmetný zmluvný vzťah charakterizovať ako obchodné zastúpenie, z hľadiska vzniku nároku obchodného zástupcu na odstúpné po skončení zmluvy nemal súd za preukázané, že by boli kumulatívne naplnené všetky zákonné predpoklady dané ustanovením § 669 ods. 1 OBZ, keď žalobca v tejto časti neuniesol dôkazné bremeno svojich tvrdení. Na základe uvedeného súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol. Nakoľko mal žalovaný v konaní plný úspech, súd mu priznal náhradu trov konania proti neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu.

19. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca v časti II. a III. výroku. Svoje podanie odôvodnil tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, rozhodnutie súdu prvej

inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) a taktiež podľa § 365 ods. 2 CSP, keďže právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie v súdnom spore zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP na podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie obsiahnuté v prvom výroku napadnutého rozsudku, proti ktorému samostatné odvolanie prípustné nie je, má vadu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, teda vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, pričom toto nesprávne právne posúdenie viedlo k nesprávnosti napadnutého rozsudku.

Spomedzi iných väd konania žalobca najmä namietal, že súd prvej inštancie (a) nemal prihliadať na dokument predložený žalovaným označený ako „Dokument Vykonnosť vydavky Slovaftu podpisany.pdf“, a tiež, že (b) hodnotenie dôkazov zo strany súdu prvej inštancie sa až objektívne nejaví byť nestranným. Spomedzi nesprávnych skutkových zistení žalobca namietal najmä nesprávne skutkové zistenia, (a) že údajne síce bola vôľa uzavrieť Zmluvu o prevádzkovaní ČS, no údajne chýbala vôľa uzavrieť zmluvu o obchodnom zastúpení, (b) ohľadom predmetu a účelu Zmluvy o prevádzkovaní ČS a podstaty činnosti obchodného zástupcu pre žalovaného, (c) ohľadom bagatelizácie samostatnosti a voľnosti úvahy obchodného zástupcu v rámci podmienok stanovených žalovaným, (d) ohľadom odmeňovania, jeho údajnej nezávislosti od objemov predaja, a že základom provízie údajne bolo 500 Eur, (e) ohľadom údajného nepreukázania splnenia podmienok podľa § 669 ods. 1 OBZ, najmä že údajne nedošlo k získaniu nových zákazníkov alebo k významnému rozvinutiu obchodov s doterajšími zákazníkmi a údajne, že Obchodný zástupca údajne na výsledky ním uzavretých obchodov pre žalovaného v roku 2015 od 2016 až do skončenia Zmluvy o prevádzkovaní ČS údajne už nenaviazal. Spomedzi väd nesprávneho právneho posúdenia žalobca najmä namietal nesprávne právne posúdenie (a) podriadenia Zmluvy o prevádzkovaní ČS pod zmluvný typ, a to vrátane nesprávneho právneho posúdenia, že údajne Zmluva o prevádzkovaní ČS nespadá do rozsahu pôsobnosti Smernice 86/653, a že údajne nenapĺňa ani podstatné náležitosti zmluvného typu zmluvy o obchodnom zastúpení podľa § 652 a nasl. Obchodného zákonníka a (b) podmienky pozitívneho prínosu podľa § 669 ods. 1 písm. a) OBZ, vrátane čo do pričinenia, čo do získania nového zákazníka, čo do významného rozvinutia obchodu s doterajšími zákazníkmi a čo do trvania podstatných výhod z takýchto obchodov, ktoré súd prvej inštancie právne posúdil reštriktívnejšie, ako vyžaduje predmetná právna norma a reštriktívnejšie, ako vyžaduje Smernica 86/653. Žalobca z dôvodu úplnosti namietal aj vadu podľa § 365 ods. 2 v spojení s § 365 ods. 1 písm. h) CSP vo vzťahu k uzneseniu, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP na podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania v prvom výroku napadnutého rozsudku. Ide predovšetkým o to, že celkové úvahy súdu prvej inštancie o tom, ako rozhodnúť o predmetnom návrhu boli od počiatku nesprávne (súd prvej inštancie takýto návrh zjednodušene zamietol argumentáciou nesprávne presadzujúcou národné právo pred právo EÚ, keď nesprávne argumentujú, že nejde o zmluvu o obchodnom zastúpení podľa národného práva, už nepovažoval za nevyhnutné zisťovať, či by malo ísť o obchodné zastúpenie podľa Smernice 86/653). Namietané vady sú vzájomne previazané. Žalobcovi sa totiž javí, že v odvolaní označené nesprávne skutkové zistenia všetky akoby vychádzali zo spoločného opomínania tvrdení a dôkazov svedčiacich v prospech žalobcu a nereflektujú ani námietky žalobcu smerujúce k nezákonnosti niektorých dôkazov navrhovaných žalovaným. Hodnotenie dôkazov zo strany súdu prvej inštancie tak je nielen nesprávne, ale nejaví sa byť ani komplexným, ani presvedčivým, ani nestranným.

Uviedol, že vo vzťahu k identifikovaným vadám právneho posúdenia je všadeprítomné pochybenie súdu prvej inštancie, ktorý v rámci ním hľadaného výkladu podstatných náležitostí zmluvy o obchodnom zastúpení podľa § 652 OBZ a ním hľadaného výkladu podmienok pre vznik nároku na odstúpné podľa § 669 a 669a OBZ neskúma, akým výkladom príslušných právnych noriem národného práva by bol dosiahnutý výsledok sledovaný Smernicou 86/653. Naopak, súd prvej inštancie aplikuje vlastný výklad národného práva, ktorý je rozpore so Smernicou 86/653, a pritom takýto nesprávny výklad nerešpektuje závery právnej doktríny a ustálenej rozhodovacej praxe národných súdov ohľadom náležitostí zmluvy o obchodnom zastúpení.

Žalobca osobitne upriamil pozornosť na skutočnosť, že pokiaľ ide o vadu nesprávneho právneho posúdenia podriadenia Zmluvy o prevádzkovaní ČS pod zmluvný typ, ide o absolútne zásadnú vadu napadnutého rozsudku. Totiž, dokonca aj napriek súdom prvej inštancie celkom nesprávne zisteného skutkového stavu, ktorým súd nedôvodne bagatelizuje celú činnosť obchodného zástupcu uskutočňovanú na základe Zmluvy o prevádzkovaní ČS len na údajné podporné a marketingové aktivity, teda napr. opomína ostatné zásadné aspekty činnosti obchodného zástupcu, ako bolo uzatvorenie každej kúpnej zmluvy na tovar žalovaného práve obchodným zástupcom v mene a na účet žalovaného na čerpacej stanici, tak aj takýto skutkový stav jasne spadá pod čl. 1 ods. 2 Smernice 86/653 vymedzujúcej jej rozsah pôsobnosti tak, ako bol už objasnený (*acte éclairée*) najmä nedávnym

Rozsudkom Súdneho dvora Trendsetteuse, C-828/18. Súdny dvor v predmetnom rozsudku objasnil, že pre účely čl. 1 ods. 2 Smernice 86/653 sa k naplneniu tam uvedenej požiadavky na vykonávanie činnosti spočívajúcej buď v dojednávani predaja alebo nákupu tovaru pre zastúpeného alebo v dojednávani a uzatváraní týchto transakcií v mene a na účet tohto zastúpeného, sa má pojem „dojednávať“ považovať za samostatný pojem práva EÚ a najmä v odseku 34. konštatoval, že pre naplnenie daného pojmu postačia dokonca aj podporné činnosti k predaju, spočívajúce hoc aj len v informačných a poradenských činnostiach, alebo rokovaní, ktoré by mohli podporiť predaj tovaru na účet zastúpeného, pričom uvedené v bodoch 37. a 38. podčiarkol aj s ohľadom na to, že reštriktívny výklad čl. 1 ods. 2 Smernice 86/653 by ohrozil dosiahnutie cieľa sledovaného smernicou. Teda je podľa žalobcu zrejme, že Zmluva o prevádzkovaní ČS spadá do rozsahu pôsobnosti Smernice 86/653, a preto musí spadať aj pod zmluvný typ zmluvy o obchodnom zastúpení, ktorým bola Smernica 86/653 do národného právneho poriadku SR transponovaná, a teda súčasťou Zmluvy o prevádzkovaní ČS sú aj kogentné právne normy upravené v § 669 a 669a OBZ zakladajúce žalovaný nárok na odstúpné, ktorými boli transponované čl. 17 až 19 Smernice 86/653. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v II. výroku zmenil tak, že žalovaného zaviazá zaplatiť žalobcovi sumu 68.025,50 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 67.985,50 Eur od 02.11.2016 do zaplataenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku, a v časti III. výroku zmenil tak, že žalobcovi voči žalovanému priznáva náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom žalobcovi voči žalovanému prizná náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Eventuálne navrhol, aby v prípade, že odvolací súd dospeje k záveru, že nie sú dané dôvody pre zmenu rozsudku, napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

20. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

21. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), preskúmal vec v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) bez nariadenia pojednávania, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP oznámený na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Bratislave. Odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok č.k. 42Cb/30/2017-522 zo dňa 22.07.2020 je potrebné potvrdiť ako vo výroku vecne správny.

22. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

23. Odvolací súd sa v zmysle § 387 ods. 1 CSP v zásade stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia Okresného súdu Bratislava II č.k. 42Cb/30/2017-522 zo dňa 22.07.2020, pretože vo výroku vykazuje známky vecnej správnosti. V odvolaní žalobca neargumentuje žiadnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré by mali za následok zrušenie daného rozhodnutia. Z konania pred súdom prvej inštancie i odvolacím súdom iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver nevyplýva a v odvolaní uvedené argumenty nie sú spôsobilé privodiť iné právne hodnotenie stavu vecí. Na zdôraznenie správnosti napádaného rozhodnutia uvádza odvolací súd nasledovné:

24. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplataenia sumy 68.025,50 Eur s príslušenstvom z titulu odstúpného vzniknutého zo zmluvy o obchodnom zastúpení. Súd prvej inštancie I. výrokom napadnutého rozhodnutia návrh na prerušenie konania zamietol, II. výrokom žalobu žalobcu zamietol a III. výrokom žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Dospel k záveru, že zmluvný vzťah, ktorý vznikol medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným nemožno charakterizovať ako zmluvný typ obchodného zastúpenia. Pokiaľ by však bolo možné extenzívnym výkladom predmetný zmluvný vzťah charakterizovať ako obchodné zastúpenie, z hľadiska vzniku nároku obchodného zástupcu na odstúpné po skončení zmluvy nemal súd prvej inštancie za preukázané, že by boli kumulatívne naplnené všetky zákonné predpoklady dané ustanovením § 669 ods. 1 OBZ, keď žalobca v tejto časti neuniesol dôkazné bremeno svojich tvrdení. Žalobca s uvedeným záverom nesúhlasil a rozhodnutie súdu prvej inštancie napadol v časti II. a III. výroku odvolaním, namietajúc odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d), f), h), § 365 ods. 2 CSP.

25. V prejednávanej veci bol právny vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným založený predovšetkým na Zmluve o prevádzkovaní čerpacej stanice zo dňa 17.10.2014 a na s ňou neoddeliteľne spätou Mandátnou zmluvou na predaj motorových palív zo dňa 17.10.2014 (Príloha č. 1 Zmluvy). V

konaní bola sporná predovšetkým právnou kvalifikáciou predmetnej zmluvy, ktorú žalobca považuje za zmluvný typ obchodného zastúpenia, ako aj právo žalobcu ako obchodného zástupcu na vyplatenie odstúpného po skončení zmluvy podľa § 669 ods. 1 Obchodného zákonníka. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku dospel k záveru, že zmluvný vzťah, ktorý vznikol medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným nemožno charakterizovať ako zmluvný typ obchodného zastúpenia, a to najmä z dôvodu, že v uvedenom zmluvnom vzťahu absentujú základné obsahové náležitosti zmluvy o obchodnom zastúpení. Žalobca s uvedeným nesúhlasil a namietal nesprávne právne posúdenie Zmluvy o prevádzkovaní ČS tak v rovine práva EÚ ako aj v rovine národného práva SR.

26. Odvolací súd zastáva názor, že v prípade Zmluvy o prevádzkovaní čerpacej stanice v znení jej prílohy č. 1 ide o dvojstranný právny úkon, ktorý obsahuje prvky viacerých zmluvných typov. Vzhľadom na to, že žalobca sa v tomto konaní domáha zaplattenia odstúpného vzniknutého zo zmluvy o obchodnom zastúpení, bolo jeho povinnosťou pre úspech v spore preukázať, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva o obchodnom zastúpení, ktorej skončenie by za splnenia zákonných predpokladov mohlo zakladať vznik práva žalobcu na odstúpné. Žalobca však v tomto smere dôkazné bremeno neunesol. Predmetom zmluvy o obchodnom zastúpení je aktívna činnosť obchodného zástupcu, ktorý sa ako podnikateľ za odmenu (províziu) zaväzuje vykonávať pre zastúpeného činnosť smerujúcu k uzavieraniu určitého druhu zmlúv (obchodov) alebo k dojednávaniu a uzavieraniu obchodov v mene zastúpeného a na jeho účet. Podstatou je teda samotná činnosť obchodného zástupcu, ktorá spočíva vo vyhľadávaní záujemcov o uzavretie dohodnutého druhu zmlúv. Povaha zmluvy o obchodnom zastúpení, ako aj príslušné ustanovenia smernice o obchodných zástupcoch pritom predpokladajú, že predmetom zmluvy o obchodnom zastúpení nie je výkon jednorazovej činnosti zo strany obchodného zástupcu, ale výkon opakovaných aktivít na základe tzv. „trvalého oprávnenia“.

27. Podľa názoru odvolacieho súdu účelom predmetnej zmluvy je komplexné prevádzkovanie čerpacej stanice žalovaného za podrobne dohodnutých podmienok. Už samotné vymedzenie pojmov pre účely výkladu zmluvy v Zmluve o prevádzkovaní ČS, definuje pojem partner (ktorým bol právny predchodca žalobcu) ako fyzickú či právnickú osobu, ktorej je odovzdaná do užívania ČS v rozsahu stanovenom zmluvou a jej jednotlivými prílohami, a ktorá je zodpovedná za riadne prevádzkovanie danej čerpacej stanice podľa podmienok stanovených zmluvou. Odvolací súd prisvedčil právnemu názoru súdu prvej inštancie, že uvedená definícia nesvedčí postaveniu partnera ako obchodného zástupcu v zmysle zmluvy o obchodnom zastúpení, keď partner prevádzkuje čerpaciu stanicu výhradne podľa stanovených podmienok. Partnerovi nie je ponechaný priestor istej miery seberealizácie, ako je to v prípade obchodného zástupcu. Uvedenú skutočnosť podporuje aj čl. IV. Zmluvy, najmä jeho bod 4.2, na základe ktorého je partner povinný prevádzkovať ČS podľa riadiacich aktov žalovaného, pričom ich musí sústavne a dôsledne dodržiavať. Konajúci súd správne poukázal na to, že záväznosť, striktnosť a dôslednosť pokynov, ktoré žalovaný udelil partnerovi pri prevádzkovaní ČS a pri vykonávaní s ňou súvisiacej hlavnej činnosti, teda predaja motorových palív, jasne vyplýva aj zo znenia Mandátnej zmluvy na predaj motorových palív. Partner sa ňou zaviazal v mene žalovaného a na jeho účet zabezpečiť maloobchodný predaj benzínu, motorovej nafty a autoplynu a žalovaný sa zaviazal partnerovi za uvedenú činnosť zaplatiť odplatu, dojednanú podľa prílohy č. 5 Zmluvy o prevádzkovaní ČS - Ekonomických podmienok prevádzkovania ČS. Odvolací súd preto zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že pokiaľ ide o predmet Zmluvy o prevádzkovaní čerpacej stanice, z uvedenej zmluvy vyplýva, že hlavnou činnosťou partnera nebolo vyhľadávanie záujemcov o nákup na čerpacej stanici, ale zabezpečenie jej fungovania a predaj palív výhradne na základe pokynov žalovaného. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že na základe špecifickej činnosti ako je predaj motorových palív, nie je možné uskutočňovať osobné oslovovanie a vyhľadávanie ďalších zákazníkov. Zároveň súd prvej inštancie správne poukázal na Prílohu č. 5 zmluvy - Ekonomické podmienky súvisiace s prevádzkovaním čerpacej stanice, z ktorej vyplýva, že provízia partnera sa určovala mesačne, pričom pri stanovení jej výšky išlo o kombináciu výkonnostných parametrov partnera a pevnej čiastky 500 Eur bez DPH. Uvedená úprava odmeňovania tak nebola plne závislá od dosiahnutia očakávaného výsledku činnosti právneho predchodcu žalobcu, ako to je pri zmluvách o obchodnom zastúpení. Táto čiastka bola len dodatkovou a variabilnou zložkou vyplácanej provízie a jej základ tvorilo 500 Eur, na ktorú mal partner nárok bez ohľadu na dosiahnutie očakávaného výsledku. Vyššie uvedené skutočnosti sú v rozpore s tvrdením žalobcu ohľadne charakteru uzavretej zmluvy ako zmluvy o obchodnom zastúpení. Skutočnosť, že žalobca výšku pevnej zložky provízie považoval za zanedbateľnú na uvedenom závere nič nemení.

28. Konajúci súd správne poukázal na to, že pre posúdenie o aký zmluvný typ v danom prípade ide, je potrebné okrem obsahových náležitostí prihliadnuť aj na vôľu zmluvných strán, ktorú strany prejavili pri uzatváraní zmluvy, predovšetkým je potrebné s ohľadom na všetky okolnosti posúdiť, akú zmluvu mienili zmluvné strany uzatvoriť. Vôľa prejavovaná a akceptovaná zmluvnými stranami by mala byť rešpektovaná v priebehu trvania celého zmluvného vzťahu a nemala by sa špekulatívnym výkladom meniť podľa sledovaných záujmov niektorej kontraktualnej strany. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by zmluvné strany v čase uzatvárania zmluvy mienili medzi sebou uzatvoriť zmluvu o obchodnom zastúpení. Nie je pravdou tvrdenie odvolateľa, že súd dôvodil absenciu vôle zmluvných strán uzavrieť Zmluvu o prevádzkovaní ČS ako zmluvu o obchodnom zastúpení len tým, že takúto zmluvu výslovne nepomenovali ako zmluvu o obchodnom zastúpení. Súd pri výklade vôle zmluvných strán vychádzal zo znenia predmetnej zmluvy ako aj z následného správania zmluvných strán v priebehu trvania zmluvy, pričom vysvetlil, že žalobcom deklarovanej vôle nezodpovedá predovšetkým samotný predmet zmluvy a spôsob určenia odmeny za prevádzkovanie ČS. K argumentácii odvolateľa odvolací súd dodáva, že samotná skutočnosť, že strany v zmluve odplatu označili ako províziu nepreukazuje úmysel zmluvných strán uzavrieť zmluvu o obchodnom zastúpení, predovšetkým za situácie, keď ako je vyššie uvedené, úprava odmeňovania nekorešponduje s tvrdením žalobcu o charaktere danej zmluvy ako zmluvy o obchodnom zastúpení. Žalobca opomína skutočnosť, na ktorú poukázal súd v rozsudku, a síce, že aj z vyjadrenia konateľa spoločnosti BC na pojednávaní 12.06.2020 vyplýva, že v čase uzatvárania zmluvy nemal právny predchodca žalobcu vôľu uzatvoriť so žalovaným zmluvu o obchodnom zastúpení, nikdy takúto požiadavku neadresoval žalovanému a táto skutočnosť nikdy nebola predmetom ich rokovaní ani na začiatku, ani počas celej doby trvania ich zmluvného vzťahu. Partner žalovaného si pri uzatváraní zmluvy žiadnym spôsobom nevyhradzoval svoje postavenie obchodného zástupcu, zmluvu akceptoval tak, ako mu bola predložená. Voči jej zneniu mal len ústne pripomienky, ktoré súdu bližšie nešpecifikoval a následne dodatočne len prílohu č. 5 zmluvy z dôvodu zvyšovania plánu predaja.

29. Námietku žalobcu, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil Zmluvu o prevádzkovaní čerpacej stanice tak v rovine práva EÚ ako aj v rovine národného práva SR, keď žalobca mal za to, že sa jedná o zmluvu o obchodnom zastúpení podľa § 652 a nasl. Obchodného zákonníka, odvolací súd považoval za nedôvodnú. Odvolací súd poukazuje na to, že ustanovenia týkajúce sa zmluvy o obchodnom zastúpení boli zásadným spôsobom revidované a doplnené prijatím zákona č. 500/2001 Z. z., ktorým sa menil a doplnil Obchodný zákonník a ktorým bola do slovenského právneho poriadku implementovaná smernica Rady 86/653/EHS z 18. decembra 1986 o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov. Podľa ust. § 652 ods. 1 Obchodného zákonníka, zmluvou o obchodnom zastúpení sa obchodný zástupca ako podnikateľ zaväzuje pre zastúpeného vyvíjať činnosť smerujúcu k uzatvoreniu určitého druhu zmlúv (ďalej len „obchody“) alebo dojednávať a uzatvárať obchody v mene zastúpeného a na jeho účet a zastúpený sa zaväzuje zaplatiť obchodnému zástupcovi províziu. Pokiaľ teda zákon od obchodného zástupcu vyžaduje, aby vyvíjal činnosť pre zastúpeného smerujúcu k uzatvoreniu obchodov alebo činnosť spočívajúcu v dojednávaní a uzatváraní obchodov pre zastúpeného, túto nemožno ničím nahradiť a z uzatvorenej zmluvy musí jednoznačne vyplývať. V prejednávanej veci však uvedené nebolo úlohou právneho predchodcu žalobcu v zmluvnom vzťahu so žalovaným. Jeho úlohou bolo predovšetkým zabezpečenie riadneho fungovania čerpacej stanice podľa radiacích aktov žalovaného a s tým spojenú činnosť predaja motorových palív podľa mandátnej zmluvy uzatvorenej v zmysle § 566 a nasl. Obchodného zákonníka. Ohľadne žalobcom predloženého rozsudku Súdneho dvora zo 04.06.2020 vo veci C-828-18 a rozsudku Najvyššieho súdu Írska vo veci 2005/IEHC/241 odvolací súd odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, kde sa súd uvedenými rozhodnutiami bližšie zaoberal a presvedčivo vysporiadal.

30. Ak odvolateľ na podporu svojej argumentácie ohľadne posúdenia dotknutej zmluvy ako zmluvy o obchodnom zastúpení poukazyval na rozsudky Okresného súdu Bratislava II č.k. 22Cb/145/2017-396 zo dňa 16.09.2019, č.k. 22Cb/245/2017-324 zo dňa 16.09.2019 a č.k. 22Cb/186/2018-394 zo dňa 16.09.2019, odvolací súd konštatuje, že poukaz na uvedené rozhodnutia neobstojí. Odvolací súd dáva do pozornosti, že rozsudok Okresného súdu Bratislava II č.k. 22Cb/145/2017-396 zo dňa 16.09.2019 bol zrušený uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 3Cob/20/2020-491 zo dňa 27.07.2022 a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, rozsudok Okresného súdu Bratislava II č.k. 22Cb/186/2018-394 zo dňa 16.09.2019 bol zrušený uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 2Cob/20/2020-490 zo dňa 27.10.2022 a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, pričom ani rozsudok Okresného súdu Bratislava II č.k. 22Cb/245/2017-324 zo dňa 16.09.2019

zatiaľ nenadobudol právoplatnosť, keď na Krajskom súde je vedené odvolacie konanie pod sp. zn. 1Cob/20/2020, v ktorom doposiaľ nebolo o odvolaní rozhodnuté.

31. K námietke žalobcu, že Zmluvu o prevádzkovaní ČS formuloval iba žalovaný, resp. že súd prvej inštancie svoje zdôvodnenie stavia na nesprávnom a nelogickom predpoklade, že žalovaný, ako najväčšia petrochemická spoločnosť v Slovenskej republike, dobrovoľne umožní zmenu svojich formulárových zmlúv, odvolací súd poukazuje na zásadu zmluvnej voľnosti v obchodnoprávných záväzkových vzťahoch, ktorá sa prejavuje vo veľmi širokej dispozícii vôle zmluvných strán pri uzatváraní kontraktálnych vzťahov. Zo súkromnej autonómie účastníkov vyplýva, že závisí od vôle účastníka, či do nejakého právneho vzťahu vstúpi, a či na seba vezme určitú právnu povinnosť alebo nie a aký bude obsah a forma tohto právneho vzťahu. Žalobca, resp. jeho právny predchodca, mal v zmysle zásady zmluvnej voľnosti možnosť rozhodnúť sa, či zmluvu so žalovaným uzatvorí. Keďže právny predchodca žalobcu ako podnikateľský subjekt, v rámci svojej autonómie vôle, resp. zmluvnej slobody dobrovoľne vstúpil do právneho vzťahu so žalovaným, uvedená argumentácia odvolateľa právne neobstojí. Podľa názoru odvolacieho súdu predmetná zmluva obsahuje úpravu vzájomných vzťahov v zrozumiteľnej a riadne špecifikovanej forme, žalobca ju uzavrel na základe slobodnej vôle a vzhľadom na to, že účelom zmluvy bolo komplexné prevádzkovanie čerpacej stanice žalovaného, mal žalovaný právo stanoviť na tento účel konkrétne podmienky. Ak mal žalobca výhrady k určeným podmienkam, mal ich formulovať pri uzatváraní zmluvy, prípadne túto zmluvu neuzavrieť. Aj napriek tomu, že mal záujem uzavrieť predmetnú zmluvu, mal pristúpiť k jej uzavretiu len po vzájomnej dohode v prípade urovnání určitých práv, ktoré považoval za sporné, resp. v jeho podnikateľský neprospech a pod..

32. Odvolateľ namietal, že súd prvej inštancie v bode 17. posledná veta napadnutého rozsudku nesprávne uviedol nesprávne skutkové zistenie, že medzi stranami nebola sporná skutočnosť, že práve ku dňu 30.09.2016 došlo k zániku Zmluvy o prevádzkovaní ČS, hoci správne medzi stranami nebolo sporné, že Zmluva o prevádzkovaní ČS zanikla na základe výpovede žalovaného bez uvedenia dôvodu uplynutím výpovednej lehoty plynúcej od 01.09.2016, pričom sporná bola dĺžka výpovednej lehoty, po ktorej mala zmluva zaniknúť. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že hoci mal konajúci súd v rámci nesporných tvrdení medzi stranami sporu správne uviesť, že medzi stranami nebolo sporným, že Zmluva o prevádzkovaní ČS zanikla na základe výpovede žalovaného uplynutím výpovednej lehoty plynúcej od 01.09.2016, nakoľko právna kvalifikácia predmetnej zmluvy a s tým súvisiaca dĺžka výpovednej lehoty bola medzi stranami spornou, uvedené nemá žiadny vplyv na správnosť výrokov napadnutého rozsudku, pretože moment zániku predmetnej zmluvy nebol pre právne posúdenie dôvodnosti žaloby žalobcu podstatný.

33. Nad rámec vyššie uvedeného sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia venoval aj argumentácii žalobcu o vzniku nároku na vyplatenie odstupného v prípade, že by súd pripustil, že zmluvný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným, ktorý vznikol pri prevádzkovaní čerpacej stanice, je obchodným zastúpením. V zmysle § 669 ods. 1 OBZ, obchodnému zástupcovi vznikne pri skončení trvania zmluvy právo na odstupné pri splnení dvoch zákonných predpokladov. Prvým predpokladom je skutočnosť, že obchodný zástupca získal pre zastúpeného nových zákazníkov alebo významne rozvinul obchod s doterajšími zákazníkmi, pričom zastúpený má podstatné výhody vyplývajúce z obchodov s nimi. Druhým základným predpokladom je to, že vyplatenie odstupného s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä na províziu, ktorú obchodný zástupca stráca a ktorá vyplýva z obchodov uskutočnených s týmito zákazníkmi, je spravodlivé. Súd dospel k záveru, že v danom prípade nebola splnená už prvá z podmienok pre vznik práva obchodného zástupcu na odstupné po skončení zmluvy, a to predovšetkým z dôvodu, že žalobca súdu nepreukázal, že by právny predchodca žalobcu najmä svojou činnosťou ako obchodný zástupca aktívne vyhľadávajúci obchodné príležitosti, získal pre žalovaného nových zákazníkov alebo významne rozvinul obchod s doterajšími zákazníkmi, z ktorých by mal navyše žalovaný podstatné výhody. Žalobca s uvedeným nesúhlasil a v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil podmienku pozitívneho prínosu stanovenej v § 669 ods. 1 písm. a) OBZ a nesprávne zistil skutkový stav, keď z vykonaného dokazovania niet opory k bagatelizácii pričinenia obchodného zástupcu. Odvolací súd uvedenú argumentáciu žalobcu považoval za nedôvodnú a stotožnil sa s právnym názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalobca ako strana sporu, ktorú ťažilo dôkazné bremeno, dostatočným spôsobom nepreukázal, že by k daným číslam predaja pohonných hmôt a k rozvinutiu obchodov s palivovým ako aj nepalivovým tovarom došlo v dôsledku jeho činnosti, resp. v dôsledku činnosti jeho právneho predchodcu. Konajúci súd sa v tejto súvislosti stotožnil s právnou argumentáciou žalovaného, podľa ktorého okolnosti ovplyvňujúce rozhodovanie zákazníkov

načerpať na konkrétnej čerpacej stanici závisia predovšetkým od trasy, po ktorej zákazník jazdí a od kvality ponúkaných pohonných hmôt. Zároveň súd upozornil, že zo žalovaným predložených dôkazov jasne vyplýva, že nárast predaja pohonných hmôt v sieti čerpacích staníc Slovnaft v rokoch 2010-2018 rástol v celoslovenskom meradle a bol spôsobený predovšetkým rozsiahlymi investíciami do rozvoja a modernizácie siete čerpacích staníc ako aj reklamnej kampane, ktorú hradil a vykonával výhradne žalovaný. Pokiaľ teda aj došlo v rozhodnom období k získaniu nových zákazníkov čerpacej stanice, nemožno uvedené zásluhy pripísať právnemu predchodcovi žalobcu, nakoľko tento v oblasti marketingu, propagácie, modernizácie či vytvárania renomé značky Slovnaft nevykonával žiadne také aktivity, ktoré by boli spôsobilé získať nových zákazníkov alebo významne rozvinúť obchody s doterajšími zákazníkmi. V tejto súvislosti odvolací súd odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, kde súd prvej inštancie svoj právny záver bližšie zdôvodnil.

34. Čo sa týka námietky žalobcu, že súd nesprávne prihliadal ako na dôkaz na dokument predložený žalovaným označený ako „Dokument Vykonnosť vydavky Slovnaftu podpísany.pdf“, pričom hodnotenie dôkazov zo strany súdu prvej inštancie sa podľa názoru žalobcu objektívne nejaví byť nestranným, keď súd neprihliadal na podstatné nepopreté skutkové tvrdenia žalobcu a neprihliadal na podstatné dôkazy svedčiace v prospech žalobcu, túto odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Podľa názoru odvolacieho súdu z napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie dôkazy hodnotil podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo za konania najavo. Zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, ktorá vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov (čl. 46 Ústavy SR). Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. V bode 31. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súd poukázal na to, že žalovaný súdu predložil listinné dôkazy preukazujúce značný nárast v jeho výdavkoch na investície, údržbu či marketing čerpacích staníc v rokoch 2016 až 2018 a s tým priamo úmerne súvisiacu zvýšenú výkonnosť objemu predaných pohonných hmôt v uvedenom období. Žalobca síce spochybnil autentickosť žalovaným uvádzaných údajov v predložených listinných dôkazoch, sám ale žiadnym spôsobom nepreukázal opak. Ak žalobca tvrdil, že súd neprihliadal na podstatné nepopreté skutkové tvrdenia žalobcu, napr. tvrdenie, že každú kúpnu zmluvu žalovaného uzavrel na čerpacej stanici obchodný zástupca, odvolací súd podotýka, že žalovaný v konaní rozporoval charakter uzavretej zmluvy ako zmluvy o obchodnom zastúpení, a teda nešlo o nesporné tvrdenie medzi stranami.

35. Podľa ust. § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Žalobca podané odvolanie odôvodnil aj s poukazom na citované ustanovenie namietajúc, že právoplatné uznesenie, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP na podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie obsiahnuté v prvom výroku napadnutého rozsudku, má vadu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, teda vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, pričom toto nesprávne právne posúdenie viedlo k nesprávosti napadnutého rozsudku. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že postup súdu v intenciách § 162 CSP je výsledkom procesu tvorby jeho vlastného právneho názoru na prejednávajúcu vec a len v prípade, ak sám dospeje k názoru o potrebe výkladu určitých právnych otázok, prípadne rozhodnutia o určitej právnej otázke v intenciách písm. a), b) alebo c), preruší konanie a iniciuje ďalší procesný postup. Pokiaľ k takémuto záveru nedospeje, hoci bol podaný návrh niektorou sporovou stranou, neodníma prípadným zamietnutím návrh na prerušenie konania možnosť sporovej strane konať pred súdom (k tomu aj uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Cdo 8/2012). Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého prerušenie konania podľa návrhu žalobcu nie je v danom prípade nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci samej, a to predovšetkým z dôvodu, že súd zmluvu o prevádzkovaní ČS právne neposúdil ako zmluvu o obchodnom zastúpení. Povinnosť vnútroštátneho súdneho orgánu požiadať Súdny dvor o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke je zakotvená v druhej vete článku 267 ZFEÚ. Túto povinnosť však nemožno vykladať absolútne, t.j. že vnútroštátny orgán má vždy a za akýchkoľvek okolností povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Zo žiadneho ustanovenia Civilného sporového poriadku totiž nevyplýva, že všeobecný súd musí na návrh účastníka prerušiť konanie a predložiť Súdnemu dvoru návrh na rozhodnutie o prejudiciálnej otázke o výklade právneho aktu Európskej únie a rovnako predpokladom takéhoto procesného postupu nie je len samotná skutočnosť, že sa v konkrétnej veci aplikuje ustanovenie zákona Slovenskej republiky, do

ktorého boli transportované únievé právne normy, alebo ak sa aplikuje ustanovenie únievého právneho predpisu. Uvedenú odvolaciu námietku žalobcu preto odvolací súd posúdil ako nedôvodnú.

36. Za nedôvodnú odvolací súd považuje i námietku žalobcu ohľadne nesprávneho zistenia skutkového stavu nekriticky a nedôvodne zvýhodňujúceho žalovaného. Zistenia súdu prvej inštancie majú podľa názoru odvolacieho súdu vecné i logické zakotvenie vo vykonaných dôkazoch, a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade s ustálenou súdnou praxou, pri súčasnom zohľadnení ochrany subjektívneho práva oboch sporových strán, ich rovnosti v uplatnení práv, ochrany ich oprávnenej dôvery v právo, ako i predvídateľnosti súdneho rozhodnutia. Po preskúmaní obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP.

37. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo sporovej strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamena ani to, aby sporová strana bola pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkou a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

38. Na záver považuje odvolací súd za potrebné doplniť, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom konaní, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16.11.2011, sp. zn. 6 Cdo 145/2011).

39. Odvolací súd, s ohľadom na vyššie uvedené rozsudok Okresného súdu Bratislava II č.k. 42Cb/30/2017-522 zo dňa 22.07.2020 v zmysle § 387 ods. 1 CSP v napadnutej časti II. a III. výroku potvrdil ako vecne správny.

40. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v súlade s § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaný nemá proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože mu žiadne nevznikli.

41. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).